A keresztre feszített lator üdvössége – „mintha tűz által”

Ma sokan áltatják magukat azzal, hogy az üdvösséghez elegendő egy pusztán értelmi hit – az igazság gondolati elfogadása, a hit cselekedetei és az élet átformálódása nélkül. Sokan hivatkoznak arra, hogy „cselekedeteink olyanok, mint a szennyes ruha”, ám ezt kiszakítják összefüggéséből, és így arra a téves következtetésre jutnak, hogy senki sem juthat el a tökéletességre, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére. Valójában ez a hamis értelmezés figyelmen kívül hagyja Isten tervének lényegét: azt, hogy az ember Krisztushoz hasonlóvá formálódjék.

A keresztre feszített latort, akiről sokan azt hiszik, hogy pusztán azért jutott be Isten országába, mert azt kívánta, hogy az Úr emlékezzék meg róla, gyakran a passzivitás igazolására hozzák fel. Valójában azonban ő nem igazolja ezt a téves felfogást, hanem éppen lerombolja.

Isten minden emberhez szóló hívása a tökéletességre szóló hívás – mélységes belső munka, amely által a szív formálódik, megtisztul, és alkalmassá válik az Ő országára. Ez a munka nem azoknak van fenntartva, akiknek évtizedek állnak rendelkezésükre, hanem mindenkinek szól, a körülményektől függetlenül, ahogyan ez még a keresztre feszített latorral is megtörtént. Isten senkit sem csupán a bűnbocsánatra hív, hanem az átformálódásra is; nem csupán az üdvösségre, hanem a tökéletességre is. A lator sem volt kivétel: neki is át kellett mennie a tökéletesedés ugyanazon folyamatán.

Istennek nincs két evangéliuma, sem két útja az országba: egy azoknak, akiknek van idejük, és egy másik azoknak, akiknek nincs; egy az igazaknak és egy másik a bűnösöknek; egy a vallásos embereknek és egy másik a felkészületleneknek. Egyetlen út van, egyetlen ösvény és egyetlen cél: az ember formálása a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.

Ezért mindenki, aki bemegy Isten országába, ugyanezen a folyamaton megy át, akár egy egész élet áll még előtte, akár már csak néhány órája maradt. Isten nem alkalmaz lelki rövidítéseket; senkit sem juttat el Krisztus mértékére anélkül, hogy alávetné ennek a munkának – a szív megtörésének, az őszinte bűnbánatnak, az Úrnak való valódi engedelmességnek.

Ez az egyetlen módja annak, hogy valaki felnőtt férfiúvá, érett emberré váljék: nem saját érdemei, sem holt cselekedetek által, hanem a Lélek belső munkája által, amelyre az embernek élő hittel, őszinte vággyal és az átformálódásra nyitott szívvel kell válaszolnia. Senki sincs kivéve ez alól az isteni munka alól, mert ez maga az üdvösség lényege: az ember formálása Krisztus képére.

A keresztre feszített lator sem mentesült az átformálódás munkája alól; benne is végbement, még ha csak néhány óráig tartott is. Azokban a rövid percekben szíve átdöfődött, lelkiismerete felébredt, és az a vágya, hogy az Úr emlékezzék meg róla, nem puszta gondolat volt, hanem élő szeretet kifejezése – világos jele annak, hogy a Lélek munkálkodott lénye mélyén. Ez

megmutatja, hogy a tökéletesedés ugyanazon folyamata akkor is valódi lehet, amikor az idő elégtelennek látszik, mert Isten erejét nem az emberi óra méri.

Hogy világosabban megértsük, miként munkálkodhat Isten ilyen rövid idő alatt, hasznos egy mai világból vett szemléltetésre tekintenünk. Ha még a technika területén is meglepően gyors ütemben dőlnek meg olyan korlátok, amelyek megingathatatlannak tűntek, mennyivel inkább képes Isten munkája – amelyet nem érintenek a mi erőtlenségeink – órák alatt véghezvinni azt, amiről az ember azt hinné, hogy éveket igényel. Ezért a technikai fejlődést nem önmagáért kell szemlélnünk, hanem halvány képeként annak, hogyan változik meg gyökeresen a „lehetetlenről" alkotott felfogásunk, amikor egy felsőbb erő lép közbe.

Az elmúlt évszázadok technikai fejlődése azt mutatja, hogy ami egykor lehetetlennek tűnt, ma kézzelfogható. Ha 1900 táján senki sem tudott volna elképzelni **napi 1500 személyautós** gyártási ütemet, a mai valóság felborítja az ilyen elképzeléseket. Az, hogy az emberek néhány óra alatt képesek olyan összetett tárgyakat előállítani, amelyek egykor heteket igényeltek, azt mutatja, hogy az emberi korlátok nagyrészt viszonylagosak, nem abszolútak.

Mennyivel inkább, amikor Istenről beszélünk – Róla, akit nem érintenek kényszerek, hiányok és erőtlenségek –, nem alkalmazhatjuk azokat a korlátokat, amelyeket az emberi lényhez társítunk. Bármilyen kifinomult is egy modern gyár, minden emberi alkotás csupán halvány árnyék **Isten határtalan képessége** előtt.

Ennélfogva teljesen alaptalan az a gondolat, hogy **Istent – az erő, a bölcsesség és a teremtés Forrását – megkötné az idő**, vagy tehetetlen volna egy szív átformálásában. Az Úr Jézus szavai: *„A mi embereknél lehetetlen, lehetséges az Istennél"* (Lukács 18:27), alapul szolgálnak annak megértéséhez, hogy az Ő munkája olyan ütemben és erővel nyilvánulhat meg, amelyet az emberi elme nem láthat előre.

Ha az emberek néhány óra alatt képesek olyan tárgyakat létrehozni, amelyeket az előző nemzedékek el sem tudtak képzelni, akkor észszerű hinnünk, hogy Isten végtelenül mélyebben munkálkodhat egy emberi szívben, akár igen rövid idő alatt is.

Ám ahogyan napi 1500 személyautó gyártása sem lehetséges a szükséges keretek nélkül – munkaerő, gépek, technológia, alkatrészellátás –, ugyanúgy a lelki munka sem történik vaktában. Maga Isten teremti meg a keretet, az időt, a körülményeket és az erőt, amelyek az átformálódást lehetővé teszik.

Ami nekünk lehetetlennek tűnik, az Neki nem lehetetlen, mert **Ő készíti elő pontosan azt a helyzetet, amelyben a szívet megérintheti a szeretet, megvilágosodhat és átformálódhat.** Isten nemcsak munkálkodik az emberben, hanem előbb megteremti azt a közeget, amelyben munkája végbemehet, ahogyan egy modern gyár is megteremti azt a környezetet, amelyben egy elképesztő gyártási ütem lehetségessé válik.

Az idő, ahogyan mi érzékeljük, nem korlátozza a lelki munkát. Istennek nincs szüksége évtizedekre ahhoz, hogy hitet gyújtson valakiben, felébressze lelkiismeretét vagy valódi belső átformálódást munkáljon, amikor a szív igazán megnyílik.

Ebben a fényben **a keresztre feszített lator jelentős példájává válik egy intenzíven, felgyorsítva és teljesen végbevitt tökéletesedésnek**, Krisztus tekintete és ereje alatt.

A keresztre feszített lator nem mellékes eset, hanem kinyilatkoztatása annak, hogyan munkálkodik Isten, amikor az idő összesűrűsödik, a kegyelem pedig megnövekszik. Az Írás megmutatja, hogy az üdvösség és az átformálódás munkáját nem az időtartam határozza meg, hanem a szív készsége és a Lélek szuverenitása. Ha a szenvedés a lelki érés útja, akkor a kereszt volt a lator számára az a hely, ahol néhány óra alatt összesűrűsödtek azok a tapasztalatok, amelyeket mások egy egész élet alatt élnek át: a bűn felismerése, a szeretet, az istenfélelem, a bűnbánat, az alázat, a hit, a teljes engedelmesség és a tökéletesség.

A megfeszített Krisztus – a szeretet, a türelem és az engedelmesség legfőbb példája – jelenlétében a lator olyan lelki világosságban részesült, amelyet a vértanúkon kívül senki sem ízlel meg. Az a szélsőséges szenvedés, amelyet ellenállás nélkül és bizalommal hordozott, számára a megszentelődés gyors iskolájává lett; tisztító tűzzé, amely elégette a régi természetet, és helyet adott a kegyelem tökéletes munkájának.

Isten, akinél a halál és az élet kulcsai vannak, nincs órákhoz, gyengeséghez vagy körülményekhez kötve. Semmit sem kezd el úgy, hogy be ne fejezné, mert meg van írva: „a ki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégzi a Jézus Krisztus napjáig” (Filippi 1:6). Ha Isten elkezdte az üdvösség munkáját egy emberben, minden eszköz a rendelkezésére áll ahhoz, hogy be is fejezze – az erő, a kegyelem, sőt maga az idő is –, mert Ő az, aki életet ad, és Ő az, aki elveszi.

Ha azt hinnénk, hogy a keresztre feszített lator esetében Istent megkötötte az idő, vagy a hátralévő néhány óra arra kényszerítette, hogy „olcsó üdvösséget” adjon, a Krisztus képére való átformálás munkája nélkül, az azt jelentené, hogy félreértjük Őt, és tehetetlenné tesszük. Ha a tökéletesedés munkájához több időre lett volna szükség, Ő megadta volna; az, hogy nem adta meg, bizonyítja, hogy aminek végbe kellett mennie, az teljesen végbement. Semmi sem éri váratlanul Istent, és semmi sem sürgetheti vagy lassíthatja az Ő munkáját.

Krisztus jellemének szépsége – szokatlan szelídsége, méltósággal teljes hallgatása, a gúnyolódás közepette is kimondott megbocsátása – a lator számára elsöprő és ellenállhatatlan valóság volt. Abban a pillanatban, amikor ránézett, nem csupán egy megfeszített embert látott, hanem azt, amit egyedül a Lélek tárhat fel: Isten Fiának erkölcsi szépségét, a mindvégig önmagát odaadó szeretet tökéletességét. Ez a szépség Krisztus egyetemes hívása, amelyet minden emberhez elküld: „Legyetek olyanok, mint Én… jöjjetek Hozzám… kövessetek Engem.”

A lator, paradox módon, bár élete határán állt, egyike volt azoknak, akik a legérzékenyebben fogadták ezt a hívást. Krisztus magához vonzotta – nem fenyegetéssel, nem félelemmel, hanem jellemének páratlan vonzerejével. És a lator válaszolt.

Tisztán, spontán módon, mélyen válaszolt, ahogyan csak egy megtört és megvilágosított szív képes válaszolni. Néhány pillanat alatt olyan szeretet született meg benne, amelyet emberi értelemmel nem lehet megmagyarázni: a halálnál erősebb szeretet, amelyet sem a szörnyű kínok, sem a szétszaggatott test fájdalmai, sem a vég közelsége nem tudott kioltani.

Ellenkezőleg – a szenvedés még tisztábbá és még hitelesebbé tette ezt a szeretetet. Miközben élete elfolyt, Krisztus iránti szeretete egyre nőtt. Miközben a körülötte lévő világ elsötétült, Krisztus szépségének világossága fellobbant benne. Még a halál közeledése sem olthatta ki azt, ami felragyogott benne: a Krisztus iránti mély hűséget, amelyről lelke minden megmaradt erejével bizonyságot tett.

Így világosan látszik, hogy a latorban nem csupán értelmi meggyőződés született, hanem a szív lángra lobbanása. Krisztus magához vonzotta – és az Ő szépsége által felébresztett szeretet erősebb volt a kereszt kínjainál.

Ezért semmiféle ellentmondás nincs az Írás követelménye, amely átformált jellemet kíván, és a lator esete között; ő nem változatlan emberként ment be az országba, hanem olyanként, aki szokatlanul intenzív munkán ment át, amelyet Isten a szenvedésben, a Fiú jelenlétében és a Lélek megvilágosítása alatt végzett benne. A kereszt számára a test halálának helye volt, de egyben a jellem átformálódásának helye is. Semmi tisztátalan nem megy be az országba – Isten pedig szuverenitásában úgy intézte, hogy az az ember átmenjen a jellem tökéletesedésének folyamatán.

A szélsőséges szenvedés, amelyen keresztülment, nem csupán halálának kerete volt, hanem egy felgyorsult átformálódás helye, ahol a fájdalom ereje találkozott Krisztus szépsége felismerésének erejével. A kereszt fájára szegezve, saját vége előtt olyasminek volt kitéve, amit kevés ember élt át: Krisztus csendben, ellenállás nélkül és méltósággal hordozott szenvedésének.

Azokban az órákban a lator közvetlen tanúja volt annak, ahogyan Krisztus a sértésekre nem válaszolt viszonzással, ahogyan átok nélkül tűrte a fájdalmat, ahogyan ellenállás nélkül adta oda életét. Ez a jelenlét, saját szenvedésével párosulva, egy mélyreható belső változás katalizátorává vált.

Az átformálódás folyamata, amelyről úgy érzékeljük, hogy hosszabb idő alatt megy végbe, itt drámai módon összesűrűsödni látszik. A szenvedés kiélesíti a belső érzékelést, a lelkiismeret tisztábbá válik, és az örök valóságok közvetlenül körvonalazódnak. Azokban az órákban a lator a lázadástól eljut az igazság felismeréséig, a tagadástól az elismerésig, a félelemtől a hitig, a megvetéstől a szeretetig.

Amikor a felülről jövő világosság, az őszinte szeretet és a fájdalom találkozik, az időnek már nincs ugyanaz a súlya. Ilyen pillanatokban az, amit mi csak egy egész élet alatt tartanánk lehetségesnek, néhány óra alatt is lehetséges.

A keresztre feszítés jelenete nem csupán a végső fájdalom pillanata, hanem a legteljesebb kinyilatkoztatásé is. Ott, ég és föld között, a kétségbeesés és a kegyelem feszültségében ott van egy ember, aki addig sötétségben élt – a keresztre feszített lator –, és aki élete utolsó óráiban találkozik Krisztus ragyogó világosságával. Ez a találkozás nem hagyja változatlanul; ahogyan a tarzusi Saulnál a damaszkuszi úton vagy a filippi börtönőrnél éjféltájban, a világosság hatása teljes és azonnali volt. Amikor Isten világossága fellobban az ember szívében, a változás már nem az évektől függ, hanem attól az igazságtól, amely átjárta egész lényét.

A szélsőséges szenvedés, ahelyett hogy csupán halálának háttere lenne, egy felgyorsult érés helyének, **tüzes kemencének** bizonyul, amelyben beteljesedik az Írás szava Isten munkájáról azokban, akik a megpróbáltatás órájában keresik Őt.

A Biblia a szenvedést a jellemformálás lényeges folyamataként írja le. Maga az Úr Jézus is átment ezen a nevelésen: „illő volt, hogy a kiért minden és a ki által minden van, … az ő üdvösségök fejedelmét szenvedések által tegye tökéletessé" (Zsidók 2:10). Azt is olvassuk róla, hogy „megtanulta azokból, a miket szenvedett, az engedelmességet" (Zsidók 5:8).

Nem arról van szó, hogy Krisztusban erkölcsi tökéletlenség lett volna, hanem az emberi szenvedéssel való teljes azonosulás általi tökéletességről. Ebben a keretben kell megértenünk rejtélyes szavát: „mindenki tűzzel sózatik meg" (Márk 9:49) – a próbatétel tüzének ugyanis tisztító és megszentelő szerepe van.

A lator számára ez a „tűz" nem néhány percig tartott, hanem súlyos és könyörtelen órákon át. Ha néhány perc fájdalom talán már ordításra késztet bennünket, és gyógyszerekben keresünk enyhülést, mit jelent hat-kilenc órán át függeni egy kereszten, szomjúság, vérzés, égő sebek, görcsök és fokozódó fulladás elegyében? A gyötrelem e helyén az Írás megmutatja, hogy belső folyamat megy végbe: az egyik lator gúnyolódik, a másik azonban leinti ezekkel a szavakkal: „Te sem félsz az Istentől?" (Lukács 23:40).

Ez a kérdés napvilágra hozza a szent félelmet, a bölcsesség kezdetét (Példabeszédek 1:7), és utat nyit a vallomásnak: „cselekedeteinknek méltó büntetését vesszük" (Lukács 23:41). Ez lemondás az önigazolásról, a fájdalom közepette felébredt lelkiismeret jele. Ezután következik Krisztusról tett vallomása: „ez semmi méltatlan dolgot nem cselekedett" (Lukács 23:41). Végül pedig felhangzik az egyszerű, mégis mély imádság: „Uram, emlékezzél meg rólam, mikor eljösz a te országodban!" (Lukács 23:42).

Krisztus nem ítélettel, hanem ígérettel válaszol: „Ma velem leszel a paradicsomban" (Lukács 23:43). Ez a „ma" az isteni munka erejét mutatja, nem az emberi idő rövidségét. A folyamatot nem években mérik, hanem a Krisztussal való találkozás mélységében.

Figyelemre méltó, hogy ma sokan megállnak az Úr Jézus feltételezett ingyenes ajánlatánál, és teljesen figyelmen kívül hagyják a tökéletesítés munkáját, amelyet Isten ebben az emberben elkezdett. Az Úr Jézus ígérete nem függeszti fel a tökéletesítés munkáját, hanem megerősíti; nem helyettesíti a jellem formálását, hanem sűrített formában elindítja. A „ma" nem olcsó rövidítés, hanem a kegyelem fokozódása, amely lángra lobbantja a szeretetet, és elkezdi az átformálódás munkáját.

Ennek a munkának lényeges háttere van: a szenvedés. Az Írás azt mondja, hogy „a ti hitetek megpróbáltatása kitartást szerez", és „a kitartás pedig tökéletes cselekedetű legyen" (Jakab 1:3–4). Pál apostol hozzáteszi: tudjuk, hogy a háborúság békességes tűrést szerez, a békességes tűrés pedig megpróbáltatást, a megpróbáltatás pedig reménységet (Róma 5:3–4). Péter pedig a „tűz által megpróbált" hitről beszél (1Péter 1:7).

Ugyanebben a szellemben az Írás ezt az ígéretet is adja: „A minden kegyelemnek Istene pedig, a ki elhívott minket az ő örök dicsőségére Krisztus Jézusban, titeket, kik rövid ideig szenvedtek, tegyen tökéletesekké, erősítsen, szilárdítson, alapítson meg.” *(1Péter 5:10)*

A lator átmegy ezen a tűzön – nem egy hosszú élet során, hanem ritkán tapasztalt erővel, a mellette megfeszített Krisztus szeme előtt. És éppen itt látszik az ígéret beteljesedése: rövid idő alatt Isten tökéletessé teszi, megerősíti és megingathatatlanná teszi a gonosz támadásaival szemben. Amit az emberek ilyen rövid idő alatt lehetetlennek tartanának, azt Isten azokban az órákban teljesen véghezviszi: lángoló hitet, megtisztított szívet és olyan állhatatosságot, amely többé meg nem ingatható.

Az Úr Jézus szenvedése a legfőbb példává válik: „hiszen arra hivattatok el; mert Krisztus is szenvedett érettetek, néktek példát hagyván, hogy az ő nyomdokait kövessétek” (1Péter 2:21). „A ki szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott; szenvedvén, nem fenyegetőzött” (1Péter 2:23). A lator a maga módján utánozza ezt az ellenállás nélküliséget: nem felel a gúnyra, nem védekezik, nem vág vissza szavakkal, hanem elfogadja az igazságot, és Krisztusra tekint.

Ezáltal a keresztre feszítés nem csupán egy élet vége lesz, hanem belépés a tökéletesedés sűrített iskolájába, ahol a külső fájdalom belső ébredést indít el. Néhány óra alatt – olyan órák alatt azonban, amikor a szenvedés ereje és a Krisztus iránti szeretet kölcsönösen felerősítik egymást – egybegyűlik az átformálódás bibliai dinamikája: hit, vallomás, szeretet, önmegtagadás, istenfélelem, bizalom, hosszútűrés.

Végső soron a lator nem különös kivétel, hanem jelképe Isten erejének, amely intenzíven és mélyen munkálkodik ott, ahol a szív megnyílik, és a szenvedés olyan talajjá válik, amelyben kicsírázik a kegyelem. Ha „a hitnek fejedelme és bevégzője” (Zsidók 12:2) szenvedés által lett tökéletessé, akkor a kereszt tüze – még a halál órájában is – olyan hellyé válhat, ahol egy ember élete visszafordíthatatlanul megváltozik.

A gyötrelem e terében a lator úgy dönt, hogy nem fizet rosszal a rosszért, hanem megfeddi az igazságtalanságot, beismeri bűnét, és teljes szívéből szeretettel tekint Krisztusra. Itt teljesedik be az ige: „a ki mindvégig megmarad, az megtartatik.” Benne visszhangoznak az 1Péter 2 szavai, ahol azt olvassuk, hogy a tanítványok arra kaptak elhívást, hogy ne viszonozzák a gúnyt gúnnyal, ne feleljenek a szenvedésre erőszakkal, hanem utánozzák Krisztus hallgatását és ellenállás nélküliségét.

Ez a téma – a rövid idő alatti mélyreható átformálódás – nem korlátozódik a lator történetére. Az ősegyház tele van ilyen példákkal: olyan emberekkel, akik meghaltak hitükért, mielőtt esélyük lett volna egy fokozatos érlelődéssel teli hosszú életre.

Az évszázadok során sokan, akik Krisztust választották Vőlegényükül, rövid életet kaptak, amelyet üldöztetés és vértanúság jellemzett. Az anabaptisták – a reformáció korában a felnőttkeresztséget hirdető, kegyetlenül üldözött keresztények – történetében hívők tízezreit találjuk, akiket megtérésük után rövid időn belül elfogtak, megkínoztak és megöltek. Sokuk számára az „új élet” nem években, hanem napokban mérődött. Mégsem hátráltak meg, nem

tagadták meg hitüket, és nem fizettek rosszal a rosszért; még a kínok közt is állhatatosak maradtak, bizonyítva ezzel a bennük fellobbant szeretetet – a halálnál erősebb szeretetet, amelyet „sok víz sem olthatja el” (Énekek éneke 8:6–7).

Ahogyan az Énekek énekének ifjú asszonya, bár rátaláltak „a város kerülő őrei”, megverték és megsebesítették (5:7), mégsem adta fel szerelmese keresését, ugyanúgy az igazi egyház sem szűnik meg szeretni a Vőlegényt, még ha megsebzik, megvetik és üldözik is. A sebek nem oltják ki a szeretetet; bizonyítják és lángra lobbantják.

A fájdalmas ellentét az, hogy ma sokan azok közül, akik „újjászületettnek” mondják magukat, nem tudnak felmutatni ilyen szeretetet az Úr Jézus iránt – azt a szeretetet, amely nélkül senki sem válhat méltóvá arra, hogy az Ő menyasszonya legyen. Ajkukkal vallják, de szívük nem ég; kijelentik hitüket, de nem élik át az Ő szépsége iránti elragadtatást; örülnek az üdvösség ajánlatának, de elhanyagolják a szeretetre, az áldozatkész hűségre szóló hívást. E szeretet nélkül pedig nincs érés, nincs átformálódás, nincs felkészülés a Bárány menyegzőjére.

A bibliai történelem tükrében az Egyiptomból való kivonulás beszédes párhuzamot kínál: az út az ígéret földjéig néhány napig is tarthatott volna, a nép azonban negyvenéves vándorlássá tette.

Ebben az értelemben a keresztre feszített lator olyan ritka emberek képviselőjének tekinthető, mint Józsué és Káleb vagy Pál – akik, amikor találkoztak Isten hívásával, azonnal, határozottan és tiszta szívvel válaszoltak.

Ha Józsuénak és Kálebnek nem kellett volna egy megkeményedett néppel együtt vándorolnia, nem negyven év után, hanem csupán néhány nap múlva jutottak volna be Kánaánba, annyi idő alatt, amennyit az Egyiptom és Kánaán közötti fizikai út megkíván – ahhoz hasonló úton, amelyet József testvérei tettek meg, amikor gabonáért lementek Egyiptomba: nagyjából tíz-tizennégy nap alatt. Ahogyan Józsué és Káleb kész volt azonnal bemenni az országba, ugyanúgy a lator is kész volt, éppen szenvedése órájában, bemenni az Országba.

Isten hangjára és Krisztus jellemének szépségére adott gyors válasza hozta el benne az isteni munkát. Ahogyan Józsué és Káleb szívének sem volt szüksége évtizedekre az átformálódáshoz, ugyanúgy a latornak sem kellett egy egész élet, mert szíve teljesen válaszolt abban a pillanatban, amikor Krisztussal találkozott.

Talán ez a szemlélet arra hív, hogy megfordítsuk megszokott gondolkodásunkat: ha egyesek rövid idő alatt eljutnak az érettségre, másoknak miért kellenek évek? Lehet, hogy az időtartam nem Isten tervének kifejezése, hanem néha a belső ellenállás, a készség hiánya, az emberi szív lassú ütemének tükröződése.

Így ezeknek a példáknak a fényében megérthetjük, hogy Isten munkáját a szívben nem az idő hossza határozza meg, hanem a Vele való találkozás mélysége és az ember készsége. A szélsőséges szenvedés, Krisztus jelenléte és az igazságra való nyitottság rövid időbe sűríthet egy olyan lelki munkát, amely egyébként évekre nyúlna.

Összegzés

Végül a lator története nem az a kivétel, amely felmentést adna egy kényelmes életre a megszentelődés azon követelményeivel szemben, amelyeket Isten minden embertől elvár, hanem annak bizonyítéka, hogy Isten a maga módján és a maga idejében véghez tud vinni mindent, ami szükséges ahhoz, hogy egy ember méltó legyen az Ő országára.

A lator nem a lelki könnyelműség mintaképe, és nem is az olcsó üdvösség érve, amelyet egy felszínes okoskodásra szűkítenek le: „csak higgy, és üdvözülsz (mintha tűz által), a többi nem számít." Éppen ellenkezőleg: ő az egyik legerősebb bizonyítéka annak, hogy a kegyelem, amikor valóban megérinti a szívet, nem hagyja abban az állapotban, amelyben találta.

Ezért teljes komolysággal ki kell mondani, hogy azt a munkát, amelyet Isten a latorban végzett, nem vallásos mechanizmusok indították el, hanem az a szeretet, amely abban a pillanatban született meg benne, amikor meglátta Krisztus szépségét. Egyedül a Fiú erkölcsi szépsége iránt felébredt szeretet indítja el Isten mélyreható munkáját az emberben.

E szeretet nélkül – amely erős, valódi, ellenállhatatlan, „erős, mint a halál", és amelyet a kínok sem olthatnak ki – nincs valódi átformálódás. És nem áltathatjuk magunkat azzal, hogy ha ez a szeretet életünk során nem született meg bennünk, Isten majd az utolsó órában automatikusan létrehozza, ahogyan a latorral tette. A kegyelem nem gépiesen működik; arra a szívre válaszol, amely meglátja Krisztus szépségét, és megindul tőle.

Az Egyiptomból kivonultak szomorú példái annak, hogy a hit és szeretet nélkül eltöltött idő az ember ellen dolgozhat: kezdettől fogva zúgolódással válaszoltak, és végül nem mentek be az ígéret földjére. A kegyelem és a próbatétel ideje számukra mintegy két év volt – ezt követte harmincnyolc év bolyongás, ítéletként, nem érésként. Az idő önmagában nem szentel meg; csak a Krisztus hívására válaszoló szeretet nyitja meg a szívet Isten tökéletesítő munkája előtt.

A lator nem mentesült az átformálódás alól; az átformálódás egyszerűen összesűrűsödött, felerősödött és felgyorsult a szenvedés, a halál közelsége és mindenekelőtt Krisztus erkölcsi szépsége által. A kegyelem nem törölte el a változás szükségességét, hanem létrehozta benne a változást. A kegyelem nem engedett meg neki közönyt, hanem felébresztette benne a bűnbánatot. A kegyelem nem engedett meg neki szabadosságot, hanem eltépte a bűnhöz való ragaszkodását. Semmi abból, ami a latorral történt, nem bátorít a test kívánságai szerinti életre, mert semmi sem volt olcsó abból, ami vele történt: átment a legnagyobb szenvedés tüzén, Krisztus jelenlétének világosságán és a Lélek mélyreható átdöfésén.

Az igazság az, hogy története nem kicsinyíti az életszentségre szóló hívást, hanem a legnagyobbra emeli: története nem azt mondja: „élj, ahogy akarsz, és a végén megtérsz", hanem azt: „ha az Ő szépsége valóban megérint, még a halál kínjai sem olthatják ki a Krisztus iránti szeretetet."

Így a lator üdvössége nem igazolja a felszínességet, hanem leleplezi a hamis bűnbánatot és a tétlen hitet. Ugyanaz a kegyelem mentette meg őt, amely közülünk néhányakat rendes körülmények között évekig tartó járás során formál át, de amely néhány óra alatt is véghezviheti mindazt, amit mi egy egész élet alatt sem értünk el. Az az Isten, aki egy egész élet során

tökéletesít, néhány óra alatt is tökéletesíthet, amikor a kegyelem és a szenvedés Krisztus szeretetének árnyékában találkozik – ez a munka azonban nem megy végbe a szeretet nélkül, amely a Fiú szépségének láttán lobban fel az emberben, és amelyet semmi sem olthat ki.

A keresztre feszített lator, az ősegyház vértanúi vagy az anabaptisták példája azt mutatja, hogy a lelki átformálódás szélsőséges szenvedés közepette felgyorsult ütemben is végbemehet. Istent nem korlátozza az idő, és munkálkodásának módja az Ő hatalmának körébe tartozik. A szenvedés, a hit és a belső készség olyan keretet teremthet, amelyben munkája intenzív és mély, még ha az élet rövid is.

Ebben a fényben az ember átformálódását nem csupán években mérik, hanem az Istennel való találkozás mélységében és abban, ahogyan a szív válaszol az Ő hívására.

Az alap: „Krisztushoz hasonlóan", és mindenkinek a munkája tűzpróbán megy át – nincs olcsó üdvösség

Korunkban sokan hanyagságból vagy kényelemből „olcsó üdvösséget" építettek maguknak, válogatva két szakaszra támaszkodva: az 1Korinthus 3-ra (amely arról szól, hogy mindenkinek a munkáját tűz próbálja meg, és az üdvösségről „mintha tűz által") és a keresztre feszített lator történetére. Ezekből a szövegekből tévesen azt a gondolatot vonták le, hogy Isten országába tanítványság, megszentelődés és a jellem átformálódása nélkül is be lehet jutni, mintha az üdvösség bizonyítvány volna **belső változás** nélkül, a romlott természet valódi megváltozása nélkül.

Az ilyen **értelmezések** kiszakítják a szövegeket összefüggésükből: az 1Korinthus 3-ban Pál nem hitelesít egy át nem formált életet, hanem arra figyelmeztet, hogy az egyház építésének munkája tűzpróbán megy át, és ami „fa, széna, pozdorja", az elég, és a jutalom elvesztését hozza, még ha maga a személy, aki a Krisztus alapra épült, „megtartatik, de úgy, mint tűz által".

A lator pedig nem a keresztyén élet mintája arra, hogy a Lélek gyümölcse és engedelmesség nélkül éljünk.

Ez a zűrzavar, amely megszentelődés és Krisztushoz való hasonlóság nélküli „biztonsággal" kacérkodik, sokakat arra visz, hogy önmagukat és másokat is becsapjanak, az evangéliumot a természet megújulása nélküli jogi bűnbocsánatra, a „dicsőségről dicsőségre" való elváltozás nélküli felmentésre szűkítve. Az Írás azonban világos: az alap kötelezően Krisztus, és átformálódás nélküli üdvösség nem létezik.

El kell tehát kerülni a kettős összetévesztést: egyfelől a Lélek üdvösségre irányuló munkáját az emberben (amely nélkül senki sem megy be az országba), másfelől mindenkinek a munkáját az egyház építésében (amely jutalmat hozhat, vagy annak elvesztését). Helyesen kell érteni az Úr kijelentését is: „mindenki tűzzel sózatik meg" – mert senki sem jut el a dicsőségbe tanítványság, csiszolódás és engedelmesség nélkül.

Pál apostol nyomatékosan kijelenti, hogy a keresztyén élet alapja egyetlen: „más fundamentumot senki sem vethet azon kívül, a mely vettetett, mely a Jézus Krisztus". Az alap

kötelező, nem választható, és minden valódi lelki élet a Krisztussal való valódi egyesüléssel kezdődik, nem erkölcsösséggel, hagyománnyal vagy puszta jó szándékkal. A bűnbocsánat, a megigazulás és az Istennel való megbékélés kizárólag ebben az alapban gyökerezik, amelyet Isten a Fia által vetett meg. A hívő életében minden, ami ezután következik – mind a Lélek általi személyes átformálódás, mind az egyház építésének munkája –, ettől az alaptól függ.

Az 1Korinthus 3-ban Pál nem a Lélek gyümölcséről beszél a Galata 5:22–23 értelmében, hanem egy külön valóságról: az egyház építésének munkájáról, amelyben mindenki részt venni hivatott. Itt a hangsúly nem a Krisztus mértékére jutáshoz szükséges belső átformálódáson van, hanem annak a munkának a minőségén, amelyet a hívők Krisztus testéhez hozzáadnak. Pál a szolgálókat olyan munkásokhoz hasonlítja, akik Krisztus alapjára építenek különböző anyagokból: aranyból, ezüstből, drágakövekből – vagy fából, szénából, pozdorjából. Ez a kép világosan mutatja, hogy Isten szemében nem minden munka egyenlő; némelyik szilárd, tiszta, maradandó, mások felszínesek, olcsók és tartalom nélküliek.

Pál hozzáteszi, hogy „kinek-kinek munkája nyilvánvalóvá lesz; mert a nap megmutatja”, „mivelhogy tűzzel jelenik meg”, és „kinek-kinek milyen munkáját a tűz próbálja meg”. Itt hangzik el az Írás egyik legünnepélyesebb figyelmeztetése: mindenkinek a munkája próbára tétetik. Ha a munka kiállja a tüzet, az építő jutalmat kap.

Ha a munka megég, az illető elveszíti jutalmát, maga azonban megtartatik, de „úgy, mint tűz által”. Ez a kifejezés – megtartatik, de úgy, mint tűz által – nem „olcsó üdvösséget” ír le, hanem olyan üdvösséget, amelyben a személy a helyes alapra, Krisztusra épült, ám az egyház építésének munkája, vagyis Krisztus testéhez adott személyes hozzájárulása, nem bírt maradandó értékkel.

Ez az eset a keresztre feszített latoréhoz hasonlít, aki üdvözült, de nem volt ideje építeni az egyházban; ő valóban „mintha tűz által” üdvözült. Ez a példa azonban nem válhat szabállyá azok számára, akik egy egész életet élnek, és arra hivatottak, hogy részt vegyenek Krisztus testének építésében. A lator az utolsó pillanatokban hit és valódi átformálódás által menekült meg, és üdvössége nem teszi semmissé a tanítványság és az átformálódás szükségességét. Ezért nem szabad összetévesztenünk a Lélek üdvösségre és átformálásra irányuló munkáját az emberben mindenkinek az egyház építésében végzett munkájával. A kettő két különböző sík.

A Lélek munkája az emberben feltétlenül szükséges az országba való bemenetelhez; újjászületés, megszentelődés és a jellem átformálódása nélkül az ember nem lehet összeillő Istennel. „Szentség nélkül senki sem látja meg az Urat”, mondja a Zsidók 12:14. „Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába”, mondja az Úr Jézus a János 3:5-ben.

A belső embernek Krisztus képére való átformálódása nem választható, hanem kötelező folyamat: „a kiket eleve ismert, azokat eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek”. A Lélek gyümölcse – szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség – nem erkölcsi tökéletességek listája, hanem Krisztus érett jelleme az emberben, amely nélkülözhetetlen az örök élethez. Ez a Lélek munkája az emberben, amely nélkül senki sem mehet be az országba.

Ezzel szemben az egyház építésének munkája, amelyről az 1Korinthus 3 szól, mást érint: minden hívő szolgálatának minőségét. Itt Pál nem a belső ember Lélek-gyümölcsére utal, hanem arra, hogyan járul hozzá mindenki a test növekedéséhez. Ha ez a munka „arany, ezüst, drágakő", vagyis egészséges, tiszta, Krisztus-központú, igazságban és szeretetben épített, akkor megmarad.

Ha „fa, széna, pozdorja", vagyis felszínes, emberi, tartalom nélküli, akkor elég. A személy a Lélek által munkált átformálódás révén méltó az örökkévalóságban való lakozásra, ám a szolgálat, amelyet a földön épített, nem feltétlenül bír örök értékkel.

Ezért mondja az Úr Jézus: „mindenki tűzzel sózatik meg". A próbatétel tüze elkerülhetetlen, mind a jellem, mind a munka tekintetében. Fontos azonban, hogy ne tévesszük össze ezt a két területet. Az építés munkája megéghet, és az ember mégis megtartatik, de a Lélek átformáló és megszentelő munkája az ember szívében kötelező; nélküle senki sem láthatja meg Istent. A személyes üdvösség nem átformálódás nélküli bűnbocsánatot jelent. Az „olcsó üdvösség" – vagyis az élet megváltozása nélküli bűnbocsánat – ellentmond Krisztus evangéliumának.

Így világosan látszik a két valóság: mindenkinek a munkája az egyházban jutalmat nyerhet vagy elég, a személyes üdvösség azonban a Krisztus alapot és a Lélek kötelező munkáját kívánja meg, amely addig formálja az embert, amíg összeillővé nem válik az országgal. A bűnbocsánat megnyitja a kaput, de az átformált jellem teszi lehetővé a belépést Isten jelenlétébe. Ily módon az Írás megmutatja, hogy nincs olcsó üdvösség, nincs gyümölcstelen élet, nincs bűnbocsánat átformálódás nélkül, mert Isten végső célja érett fiak családja, akik Krisztushoz hasonlók, és képesek örökké az Ő világosságában lakni.

Következésképpen **az 1Korinthus 3-ból és a lator esetéből** olcsó „üdvösségeket" építeni annyit jelent, mint megcsonkítani a bibliai bizonyságtételt, és elutasítani magát Isten célját: nem csupán a bűnbocsánatot, hanem a Fiú képének kiformálódását; nem csupán a büntetéstől való megmenekülést, hanem az Ő jelenlétével való összeillést. Csak így – Krisztusra vetett alappal, „tűzzel megsózott" élettel és Isten ítéletén megvizsgált munkával – szűnik meg a keresztyén önmaga és mások általtása, és lép be az igazi elhívásba: hogy hasonlóvá legyen Őhozzá.

Sursa: *A keresztre feszített lator üdvössége – „mintha tűz által"* — Tiszta Ige
tisztaige.hu/predici-scrise/a-keresztre-feszitett-lator-udvossege-mintha-tuz-altal